

Archeologienota

Programma van maatregelen

MIDDELKERKE

SLUISVAARTSTRAAT

(prov. West-Vlaanderen)

Auteurs: Bart BARTOLOMIEUX, Tina BRUYNINCKX, Daphné VERAART

Projectcode: 2018A315

- **Administratieve gegevens**

- Initiatiefnemer: zie privacyfiche
- Erkende archeoloog: Bart Bartolomieux, OE/ERK/Archeoloog/2016/00127
- Erkende archeoloog rechtspersoon: Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
- Locatiegegevens: Middelkerke Sluisvaartstraat (zie plan in bijlagen 2 en 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)
- Lambertcoördinaten: X: 42400, Y: 209993; X: 42492, Y: 210106
- Kadastergegevens: Middelkerke, afdeling 1, sectie B, percelen 12e (*partim*) en 25p (*partim*) (zie plan in bijlage 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)

- **Aanleiding vooronderzoek**

- zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**

- zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Gemotiveerd advies**

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en geraadpleegd.

Het projectgebied, met een grootte van circa 3357m², situeert zich ten noordoosten van de kern van Middelkerke, aan de Sluisvaartstraat. Het is momenteel in gebruik als parking met de nodige verhardingen en wat groen. Het projectgebied bevindt zich op de grens van de kustpolders en de kust en wordt gekenmerkt door dekkleigronden. De bovengrond is meestal iets lichter dan de dieper liggende klei. In de diepere ondergrond kan zowel zwaar als licht materiaal voorkomen en in sommige gevallen zelfs veen. Een uiterst zuidelijke strook in het projectgebied wordt gekenmerkt door kreekruiggronden. Volgens de quartair geologische kaart bevat het bodemprofiel getijdenafzettingen (mariene en estuariene) van het Holoceen met daaronder eolische afzettingen van het Weichseliaan (laat-Pleistoceen), mogelijk vroeg-Holoceen en/of afzettingen van het Weichseliaan. Hieronder zijn er fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan. Tenslotte is er sprake van getijdenafzettingen (mariene en estuariene) van het Eemiaan (laat-Pleistoceen).

De oudste geconsulteerde kaart is deze van Ferraris (1771-1778). Het projectgebied is er te zien als weiland, ten zuiden van de duinen, bij de *Verduysterde Sluys Vaert* (Kalsijdegeleed). Er is geen sprake van bebouwing. Deze situatie blijft ongewijzigd tot circa het laatste kwart

van de 20ste eeuw. Dan worden de huidige verhardingen (parking en pad) aangebracht. Dit ging gepaard met een bodemverstoring van 40 tot 65cm.

Er is geen info voorhanden die de aan- of afwezigheid van een archeologische site kan staven voor periodes ouder dan de tweede helft van de 18de eeuw. Wel is geweten dat de omgeving van het projectgebied in de 10de eeuw evolueerde van een schorrevlakte naar een landschap met schapenteelt. Middelkerke lag in het midden van het kusteiland Testerep. Na het midden van de 12de eeuw werd de Testerepgeul afgedamd en definitief ingepolderd. De indijking van de getijdengeulen betekende een uitbreiding van het landbouwgebied. In de vroegmoderne tijd vonden verschillende veldslagen plaats in de buurt van Middelkerke. Middelkerke bleef lang een klein vissersdorp tot circa het einde van de 19de eeuw, bij de opkomst van het kusttoerisme. Tijdens de Eerste Wereldoorlog behoorde Middelkerke tot het Duitse Operationengebied. Op een Britse loopgravenkaart uit juni 1917 zijn prikkeldraadversperringen aan de dijk en een smalspoor ten zuiden van het projectgebied te zien.

Uit archeologische onderzoeken uit de buurt kan geconcludeerd worden dat in de omgeving van het projectgebied sprake was van menselijke aanwezigheid tijdens de Romeinse periode, hoewel er geen sprake is van nederzettingen of bewoningsstructuren. Aardewerk en veenontginningsputten werden wel gevonden. Er is sprake van ontginning en bewoning in de buurt tijdens de volle middeleeuwen. De late middeleeuwen worden voornamelijk vertegenwoordigd door de vissersnederzetting Walraversijde.

De geplande werken bij de bouw van de assistentiewoningen gaan gepaard met een bodemverstoring tot rond 60cm onder het maaiveld. Voor de liftput (-1,5m) en de paalfunderingen (-16,1m) wordt een diepere bodemverstoring verwacht. De geplande werken rondom de assistentiewoningen zorgen voor een bodemverstoring tot 90 cm, plaatselijk voor septische putten en regenputten wordt tot 3,6m onder het maaiveld verstoord. De rioleringswerken (exclusief septische putten en regenwaterputten) gaan gepaard met een maximale bodemverstoring van 1,6m onder het maaiveld. Er dient daarbij steeds een bijkomende buffer van 30cm bij de geplande werken gerekend te worden voor het vrijwaren van het eventueel aanwezige archeologische bodemarchief van compactie door graafmachines.

De huidige verhardingen in het projectgebied hebben een zekere bodemverstoring met zich meegebracht, tot een diepte van 40cm ter hoogte van de bestaande voetpaden en 65cm ter hoogte van de bestaande parking. Het is echter niet geweten of en in welke mate deze huidige verstoringen een eventuele archeologische site hebben beschadigd. Verder onderzoek zou dit kunnen uitwijzen. Echter, gezien de weinig concrete archeologische verwachting, de beperkte oppervlakte van het projectgebied en het feit dat het terrein reeds ingesloten is door bestaande bebouwing kan de vraag gesteld worden of verder onderzoek voldoende relevant is. Het is niet onmogelijk dat er archeologische sporen en/of structuren zouden worden aangetroffen bij verder vooronderzoek binnen het projectgebied, maar de

kans dat deze een kennispotentieel inhouden dat opweegt tegenover de kosten voor verder vooronderzoek is eerder klein. De kosten voor verder vooronderzoek wegen met andere woorden niet op tegenover de baten (kennispotentieel). Er wordt dus geen verder vooronderzoek zonder/met ingreep in de bodem geadviseerd ter hoogte van het projectgebied, evenals geen archeologische opgraving. Wel wordt gewezen op de wettelijke verplichting om bij aantreffen van archeologische sporen/vondsten tijdens werken, dit te melden aan Onroerend Erfgoed.¹

---

¹ Zie artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit.